

ประชาชนกับรัฐสภาแห่งใหม่ของไทย

การมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถาบันต่างๆ ที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติโดยรัฐสภาได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในฐานะที่เป็นสิ่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีผู้แทนของปวงชน ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติไว้ถึงหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทั้งในการตัดสินใจและควบคุมตรวจสอบระบบการเมือง

กรอบคิดของการมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อให้ประชาชนมีช่องทางที่หลากหลายและเพียงพอในการมีส่วนร่วมกับกระบวนการนิติบัญญัติ รัฐสภาไทยได้สร้างกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมได้อย่างกว้างขวางในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการจัดประชาพิจารณ์โดยคณะกรรมการ ในชั้นของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติก่อนที่จะนำเข้าสู่สภา และการประชุมสัมมนาต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาคประชาสังคมรวมถึงนักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ อีกทั้ง ยังมีกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย เช่น โครงการยุวชนประชาธิปไตย ชมรมรัฐสภาสตรี และการจัดสัมมนาสัญจรภายใต้การประชุมสมัชชารัฐสภาอาเซียนในหัวเมืองต่าง ๆ

โครงการรัฐสภาแห่งใหม่ จึงเป็นอีกหนึ่งโครงการที่บูรณาการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน นับตั้งแต่การเริ่มต้นโครงการ เพื่อสร้างให้การมีส่วนร่วมที่กว้างขวางและมีความหมายยิ่งขึ้น

รัฐสภาเพื่อประชาชน

โครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ มีเป้าหมายที่จะเป็นสถาบันนิติบัญญัติของชาติ และสร้างศรัทธาเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

แนวคิดการย้ายที่ตั้งของรัฐสภานั้น มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้มีการเพิ่มจำนวนสมาชิกรัฐสภา อีกทั้งความจำเป็นที่จะต้องมีสถานที่ที่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ จึงเกิดโครงการสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนที่ปรารถนาให้เป็น “สภาของชาติ” อันเป็นสถานที่สำคัญของประเทศ อันก่อปรด้วย เอกลักษณ์ความงามสง่าแห่งศิลปวัฒนธรรมไทย และเป็นสัญลักษณ์แห่งคุณค่าประชาธิปไตยสมัยใหม่

ด้วยนโยบายของประธานรัฐสภา ที่ต้องการให้โครงการนี้มีความโปร่งใสในทุกขั้นตอน จึงมีการจัดประชาพิจารณ์ขึ้นหลายครั้งเพื่อรับฟังความเห็นและเสียงสะท้อนจากประชาชน จนเวลาผ่านไปหลายปี โครงการก็ไม่อาจเป็นจริงได้ กระทั่งคณะกรรมการดูแลโครงการก่อสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ ได้มีมติคัดเลือกให้ใช้พื้นที่ราชพัสดุบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นสถานที่ก่อสร้าง

และเพื่อให้ภาคสาธารณะได้มีส่วนร่วมในการออกแบบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ จึงได้มีการกำหนดให้เฉพาะคณะผู้ออกแบบสถาปัตยกรรมผู้มีสัญชาติไทย เท่านั้น ที่จะสามารถส่งแบบเข้าประกวดได้ โดยแบบที่จะส่งเข้าประกวดนั้น ต้องรวมงานออกแบบอาคารและภูมิทัศน์ที่มีเอกลักษณ์และสอดคล้องกับการจัดทำแบบ

ประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ อีกทั้งคำนึงถึงการรักษาความปลอดภัยควบคู่กับการให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ มีผู้ส่งแบบเข้าประกวดทั้งสิ้น ๑๓๑ แบบ จากผู้ส่งแบบ ๙๙ ราย

ภาพลักษณ์ใหม่ของการให้บริการของรัฐสภา

ด้วยแผนกลยุทธ์ของรัฐสภาในบทบาทของการให้บริการประชาชน รวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ทางการเมือง และกระตุ้นให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการต่างๆ เข้มขันยิ่งขึ้น จึงได้มีการริเริ่มจัดตั้งศูนย์การมีส่วนร่วมรัฐสภาประชาชน เพื่อเติมเต็มช่องว่างระหว่างรัฐสภาและประชาชน โดยจะเป็นแหล่งเผยแพร่ร่างกฎหมายต่างๆ สู่สาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นและความรู้สึกของประชาชน

เมื่อไม่นานมานี้ ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งสำนักงานรัฐสภาประจำจังหวัดใน ๖ จังหวัดนำร่อง เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างรัฐสภาและประชาชน สร้างความเชื่อมั่นต่อกันและกัน โดยรัฐสภาแห่งใหม่จะถือเป็นศูนย์กลางการประสานงานทั้งปวงของโครงการเหล่านี้ทั้งหมด

โครงการรัฐสภาแห่งใหม่นี้จะได้รับการออกแบบให้ตอบสนองต่อปัจจัยต่างๆ ทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาและข้าราชการอย่างมีประสิทธิภาพในระดับสากล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสม ภายใต้ระบบการรักษาความปลอดภัยแต่ขณะเดียวกันต้องเอื้อต่อการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มที่ด้วย

ทั้งหมดทั้งปวงนี้ คือ วิสัยทัศน์แห่งรัฐสภา และเป็นความสำคัญลำดับต้นที่สถาบันบัณฑิตประชาชนไทยทั้งหลายพึงมี